

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Običajni: do 9 peti vrst 1 D, od 10—15 peti vrst 1 D 50 p, večji inserati peti vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklici peti vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popusti le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrileno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zaodstno frankovane.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	v Jugoslaviji		v inozemstvu
	v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	Din 144—	Din 144—	Din 264—
6	72—	72—	132—
3	36—	36—	66—
1	12—	12—	22—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno **100** po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Odkod neuspeh SLS?

Danes, po objavi zagrebškega protokola ni menda več dvoma, da je utrpela politika SLS, ki jo vodi od 18. marca dalje, popoln poraz. Z veliko vneto, pa tudi bistroumnostjo skušajo njeni listi ublažiti porazen vtis tega neuspeha in prikazati vse mogoče čimtelje kot krivce tako neuspele politike. Eni govorijo o verolomstvu radikalne stranke, dasi je znano, da v politiki subjektivni povodi zelo malo veljajo. Pa tudi s stališča protokolarne besedila to opravičilo ne velja. Drugi pišejo o odprti možnosti radikalno-demokratske koalicije in navajajo, da zaradi te možnosti radikali na sporazumu niso pristali. Hudo mušneži pa trdijo, da je SLS z zagrebškimi pogajanci hotela preosnovati državo v homogeno ter zapadnoevropsko demokracijo. Ne verjamemo, da so v Zagrebu dejansko govorili o homogenosti, o zapadno-evropski demokraciji itd. in da je gosp. Radić pograbil priliko in priznal jugoslovensko državno zajedništvo. Mislimo, da tem listom ne delamo krivice, ako trdimo, da sami ne verujejo v te in enake opravičbe. Po našem mnenju, ki ga bo delila tudi SLS, ako z nami na pošten in odkrit način pogleda dejstvom v obraz, tiči končni razlog njenih neuspehov v zloglasnem zavezništvu s politiko in osebo Stjepana Radića. SLS je, omanjila po izidu volitev 18. marca, soustvarila federalistični blok, misleč da je v politiki taktika radikalnih zahtev in skrajnega ustrahovanja edino učinkovita sredstva. Oklenila se je Radića, v tisku posnela njegove demagoške metode in započela skrajni boj proti državni enotnosti, proti državnim oblastem, proti integriteti jugoslovanskega državnega ozemlja (glej stališče Makedonije!), skratka smatrala je, da je pripravljanje državnega razpada najboljša in najkrajša pot, ki vodi do zadostitve njenih političnih in kulturnih stremeljenj. Zavrgla je vsak ozir na jugoslovensko državo kot tako, na to veliko pridobitev, ki nam jo je zgodovinska usoda nepričakovano in tako nezasluzeno naklonila. Postavila se je na stran tistih, ki so to državno tvorbo z izjavami in dejanji nešteto krat zavrgli. Taka politična smer je morala nujno privedi do neuspeha, ki ga je potrdila in priznala sama objava zagrebškega protokola. Radikalna stranka, videč neodkritost, meglečnost, nedoslednost ter nedolžnost celokupnega federalističnega bloka, zlasti pa opazno brezprimerno žalostno rovanjenje ter radikaliziranje njegovih silov proti državi konsolidaciji ter celo proti osnovni državni ideji, ga kot državna stranka ni mogla in tudi ni smela upoštevati. Vedenje federalističnega bloka je edino krivo njegovega poraza. Kaj je le-ta storil, da se približa državi, da se približa jugoslovanski državi misli, da pripravi v javnosti pomirljivo politično in narodno ozračje? Obratno: dan na dan sama radikalna sredstva, radikalni govori, skraj-

na mržnja do vsega jugoslovanske - državne in nacionalnega!

Kje je federalistični blok pokazal trohico lojalnosti napram nacionalnemu in državnemu ujedinenju, ki je bilo stvorjeno s tolikimi potoki človeške krvi? Niti v narodno skupščino ni hotel priti in s tem dokazati, da mu je za spravno formulo, za končni prekid z dosedanjim negativistično in brezmišelnim politiko.

Pogrešek politike SLS leži torej v zavezništvu s političnim nihilizmom Stjepana Radića. In vendar je imela ravno na podlagi volitev 18. marca priliko, zavzeti naravnost zgodovinsko mislijo posredovanja med Zagrebom in Beogradom, zblizevanja med Hrvati in Srbi ter pripravljaj Stjepana Radića na priznanje temeljnih načel jugoslovanske državne skupnosti. To veliko posredovalno vlogo je odklonila ali pa jo v prvem hipu zmagoslavne pijanosti prezrla. Rajši je izbrala radićevščino in s tem

neizmerno oškodovala ugled slovenskega plemena ter zakrivila, da so že pol leta slovenski gospodarski in kulturni interesi brez pravega zagovornika. Ne bomo na dolgo in široko razkladali naše misli. Mi stavljamo državni interes nad osebni in strankarski. Gre nam za pravo politično delovanje, pa naj izhaja od katerekoli strani. Stranoto, da Slovenci sodelujemo s protidržavnimi strankami, je treba odpraviti. Zahtevamo politiko koncentracije narodnih sil in odpravo federalistične obstrukcije. SLS pa si lahko zapomni, da je na kocki njena lastna strankarska eksistenca. Naj stopi k Radiću in naj mu odkrito pove: Tako ne smemo dalje. Priznajmo si, gospod Radić, da z obstrukcijsko in negativno taktiko ni mogoče doseči prav ničesar. Ubrati moramo taktiko približevanja državi, politiko lojalnega skupščinskega dela in pozitivnega prizadevanja za sporazum, ne pa gromovitega besnenja iz zasede!

Finančni minister o ureditvi uradniških plač.

Ekspozé finančnega ministra v zakonodajnem odboru. — Uradniški zakon stopi 1. oktobra v veljavo. — Vprašanje kritja: redukcija uradništva in draginjskih doklad.

— Beograd, 19. julija. (Izv.) Zakonodajni odbor je včeraj ob 17.30 nadaljeval podrobno razpravo o uradniškem zakonu. Razpravljal je o najboljši poreditvi vprašanj, o ureditvi uradniških plač, ki jih vsebuje IV. poglavje zakona. Na predlog posl. Svetozaria Pribičevića je po odobrenju zapisnika zadnje seje podal minister financ dr. M. Stojadinović daljši ekspozé, kako bi država dobila kritje za urejene uradniške plače, ne da bi bila državna blagajna znatno obremenjena.

Minister financ dr. Stojadinović je med drugim izjavil:

Država danes izdaja za uradništvo letno 400.000.000 dinarjev na rednih plačah in na draginjskih dokladah okroglo 2.200.000.000 dinarjev, tedaj skupaj na leto 2.600.000.000 dinarjev. Vse to se izdaja letno za uradništvo meščanskega reda. Po novem zakonu bi znašali celokupni izdatki na plačah in draginjskih dokladah 3.580.000.000 dinarjev letno, samo na rednih plačah pa 1.035.000.000 dinarjev. Če primerjamo dosedanje izdatke s plačami, določenimi po novem zakonu, dobimo diferenco 900.000.000 dinarjev. To svoto pa je treba nekoliko reducirati, ker letos ne odpade na celo leto z ozirom na to, da stopi novi uradniški zakon šele 1. oktobra t. l. v veljavo, vsled česar je odbiti zneske za tri mesece, julij, avgust in september, celokupno tedaj 245.000.000 dinarjev. Na ta način dobimo pravo diferenco v znesku 735.000.000 dinarjev, ki bi predstavljala redni povisek v rednem proračunu za leto 1923/24. Minister je dalje izjavil, da nima kritja za preko 400.000.000 dinarjev.

Kako najti kritje in izvesti ureditev uradniških plač, je minister financ nava-

jal dve metodi. Izločanje gromotnega stanja uradništva se izvede na edini način potom redukcije. V kolikor se izvrši redukcija osebja, v toliko se bodo lahko povečali prejemki ostalemu uradništvu. Po intencijah vlade je, da se po višajo plače uradništvu na ta način, da se znižajo draginjske doklade. Kritje se more doseči na ta način, da se reducirajo izdatki za draginjske doklade. Minister financ je dalje zelo obširno govoril o koristih in pomenu stabilizacije dinarja za državne finance in je aludiral, da se naš dinar lahko še mnogo dvigne in da na to padejo cene, radi tega je treba tudi primerjati razmerje med draginjskimi dokladi in tečajem dinarja. V državnih finančnih pa je treba dobiti tudi ventile sigurnosti, da se preveč ne obremeni državna blagajna. Ti ventili sigurnosti so: 1. zmanjšanje draginjskih doklad, 2. ukinitje raznih beneficij uradništvu (n. pr. znižanje železniške vožnje itd.), 3. plačevanje davka na uradniške plače in 4. redukcija uradništva.

Posl. Ljuba Davidović (dem.) je izjavil, da nima ničesar proti temu, da se vojaka dobro plača, zahteva pa, da se tudi uradništvo ravnotako nagradi. Posl. Moskovljevič (zemljorad.) je odločno zahteval izenačenje oficirskih in uradniških plač.

Posl. Voja Marinković (dem.) je govoril o stanju valute, ki vpliva na ureditev uradniških plač. Zahteval je, da se znova prouče osnovne plače uradništva.

Po 2½ ure trajajoči debati je predsednik odbora zaključil sejo ter odredil, da se na današnji popoldanski seji razprava o uradniških plačah nadaljuje. Razprava bo še zelo živahna, ker je v

zbornici prišlo na dnevni red vprašanje oficirskih plač in bo potreben junctim med obema zakonoma.

Pogled na Prekmurje.

Kmalu bodo potekla štiri leta, odkar je zasedla naša vojska Prekmurje in je prevzela to pokrajino naša država pod svojo upravo. Prebivalstvo Prekmurja, ki šteje okoli 100.000 duš, je zelo gosto naseljeno in se peča po večini s poljedelstvom, živinorejo in drugimi kmetijskimi panogami. Ker pa zemlja za številno prebivalstvo ne daje dovolj hrane, se zbirajo Prekmurci pred četvijo v večje skupine, ki odhajajo potem v Slavonijo, kjer si zaslužijo nekaj žita in tudi denarja.

Skoraj vsa pokrajina je last madžarskih grofov in magnatov. Ti so ubogo ljudstvo do skrajnosti izrabljali in izmogovali. Ko so prišla ta zemljišča pod agrarno reformo, se je pričela zemlja deliti med posamezne kmetovalce. Ko so videli veleposestniki, njihovi upravitelji in uradniki, kako se dele njih zemljišča, so pričeli z vso silo plašiti narod. Grozili so, da se vrnejo Madžari, da bo vsa sedaj dodeljena zemlja zopet odvzeta in da se bodo veleposestniki kruto množevali. V resnici se nekateri tem grožnjam tudi nasedli. Po večini pa so sčasoma ljudje spoznali pravi vzrok tem grožnjam in pričeli so se znova potegovati za zemljo.

V vsem je razdelil agrarni urad v Murski Soboti okoli 14.000 katastrskih orolov zemlje. Gornje Prekmurje ni bilo v toliki meri deležno dobrot agrarne reforme, ko Spodnje, ker so v Gornjem Prekmurju po večini gozdovi. Zato je prebivalstvo Gornjega Prekmurja, ki je po večini protestantske vere, nam manj naklonjeno, ko katoličani v Spodnjem Prekmurju.

Industrija se je v zadnjem času v Prekmurju precej razvila. V Murski Soboti je zgradil g. Benko veliko tovarno za mesne izdelke, g. Hartner pa velik parni mlin in parno žago. Veleposestnik Szapary, madžarski poslanik v Londonu, pa namerava ustanoviti tovarno za škrob. V Dol. Lendavi obstoji tovarna za dežnike, na veleposlovstvu Esterhazyjevem pa se namerava ustanoviti zavod za perutninarstvo.

Glede narodne zavesti prekmurskega ljudstva moremo žal zaznamovati le malo napredka. Res je sicer, da se je ljudstvo precej približalo naši govorici, da je v uradnem občevarju opustilo v pisavi madžarski pravopis in se pričelo slovenskemu. Toda to je le naravna in nebitvena posledica novih razmer. Starejši ljudje in šolski otroci govorijo najraje in največini slovensko, dočim se pa ljudje v srednji starosti nočejo odpovedati madžarsčini. Večina ljudstva se nas kar ne more privaditi in nam je vedno manj naklonjena. Temu je kriva v velik meri naša uprava, ki pošilja na odločilna mesta ljudi brez energije in moči, ki ne uživajo med na-

rodom prav nobenega ugleda. Madžarski agitatorji, ki so se v začetku poskrili, so pričeli, uvidevši našo nezrelo in šibko upravo, s polno paro rovariti in huškati narod proti naši državi. Spretno so uporabili v to svrhu vse naše napake in slabe strani, dočim smo bili mi pasivni.

Ljudstvo je videlo, da čuti skoro vsa inteligenca — uradniki, učitelji, duhovniki in odvetniki — madžarsko. Te pa je smatralo za svoje naravne voditelje in je prešlo tako na njihov stran. Ta madžarska inteligenca je marljivo delovala. V obsejni vasi je vrtloptala knjige, časopise in letake in ni pri tem štedila niti s trudom, niti z denarjem. Naša uprava pa se za vse to ni brigala in ni skušala niti enega njihovih protidržavnih dejanj preprečiti.

Vse delo je ležalo na ramenih posameznih poštovovalnih naših inteligentov, zlasti učiteljev in nižjih uradnikov. Ti so ustanovili v posameznih krajih kulturna in nacionalna zavest propagirajoča društva, ki so se po večini zelo dobro obnesla. Največjih zaslug na narodnem polju v Prekmurju sta si pridobili podružnici Jugoslovanske Matice v Murski Soboti in Gornji Lendavi, s svojimi prireditvami in predavanji, ki so vsakokrat zelo dobro uspela. Prireditve Jugoslovanske Matice so uživale tak dober sloves, da jih je prebivalstvo najraje obiskovalo. Podružnica v Murski Soboti je ustanovila tudi lasten knjižnični odsek, ki je deloma že, deloma pa bo še ustanovil 8 potovalnih knjižnic in sicer na najbolj potrebnih krajih. Ravno tako je pričelo marljivo delovati tudi sokolsko društvo v Murski Soboti. Ima čitalnico in knjižnico, ki jo domačini prav pridno obiskujejo. Poleg tega prireja gledališke predstave. Tudi v Dolni Lendavi je prosvetno delo precej živahno. Učitelj Birs je ustanovil nekaj knjižnic.

Treba bi bilo samo, da tudi naša vlada skrb v večji meri za probujanje nacionalne zavesti v Prekmurju. Samo nacionalno čuteče, poštene in energične ljudi bi smela v Prekmurju nastavliti, ker samo tako bi pridobili državni resničen ugled, ki je predpogoj nacionalnemu prerorenju Prekmurcev.

SIKORSKI ODPOTOVAL V PARIZ.

— Varšava, 18. julija. (Izv.) Načelnik generalnega štaba poljske armade general Sikorski je odpotoval v Pariz. Namen njegov potovanja se sicer skrbno prikriva in uradni krogi trdijo, da gre Sikorski v Pariz samo kot vojaški strokovnjak, vendar pa pripisujejo mnogi tej mislijo, da gre za politično ozadje.

FAŠISTOVSKO NASILJE.

— Florencia, 18. julija. (Izv.) Včeraj ponoči so fašisti vplivali v Pontederi v uradne prostore ljudske stranke in sežgali vse listine. Vlomilec se je posrečilo odnesti pete, ne da bi jih zaseli. Med vožnjo brizvala Rim-Milan so fašisti našli v vagonu II. razreda nekega socialističnega poslanca, s katerim so se takoj sprli in po kratkem prepiru so ga začeli pretepati s palicami. Šele oddelek karabinerjev je rešil poslanca iz rok zagrizenih fašistov.

Conan Doyle:

24

Razpad in vstajenje svetovja.

Roman.

»He, lepo gospodarstvo!« je že zaklical, ko smo drdrali po rotherfieldskem hribu navzdol in na isti način se je odduševal, ko smo jo rezali skozi mrtvaško puščino v High Streetu, v Lewishamu in Old Kent Roadu.

Na tem mestu pa je naše živce iznenadil silovit sunek. Iz nekega okna preproste hiše je piapolala bela žepna ruta, ki jo je vihnila dolga, suha človeška roka. Se nikoli nam ni nesluteno izraz smrti tako pretrli src ter jih nato spet razgibal, kakor to čudežno znamenje — življenja!

Lord John je avto takoj ustavil in že v naslednjem trenutku smo hiteli skozi odprta hišna vrata po stopnicah v sobo v drugem nadstropju, odkoder je zela zagonetna ruta. V naslanjaču pri

odprtem oknu je sedela zelo stara žena, poleg nje pa je ležala na drugem naslanjaču posoda s kisikom, nekaj manjša od naših, ki so nam rešile življenje. Žena je okrenila k nam svoj suhoten, izstradan, poočaljen obraz in nas nagovorila:

»Bala sem se že, da bom za vedno ostala sama. Bolna sem in ne morem se ganiti.«

»Srečno naključje nas je privedlo semkaj,« je odvrnil Challenger.

»Nekaj silno važnega bi rada zvedela,« je nadaljevala, »prosim vas, gospodje, povejte mi odkritosrčno, kako bodo ti dogodki vplivali na London in na delnice North-Western-Railway.«

Ce bi žena ne govorila s tako tragično resnobo, bi se prav gotovo glasno zasmejala. Gospa Burston — to je bilo njeno ime — je kot priletela vdova prejela vso svojo vzdrževalnino iz zgoraj navedenih papirjev, ki jih je nekaj imela. Svoje življenje si je naravnala po dvigu oziroma padcu dividende tega

podjetja in sploh si ni znala predstavljati življenja, ki bi ne imelo zvez z vrednostjo njenih deležev. Zaman smo ji skušali pojasniti, da si sme prilastiti toliko denarja, kot ga utegne rabiti, saj denar itak nima zdaj zanjo nobene vrednosti. Njeno omejeno mišljenje pa se ni znalo prilagoditi spremenjenemu položaju in začela je pretakati bridke solze nad izgubljenim premoženjem. »To je bila vsa moja posest,« je plakala, »a zdaj, ko sem jo izgubila, bi bilo zame najbolje, da umrem!«

Pri vsem njenem plakanju pa se nam je vendar le posrečilo zvedeti, kako se je ta stara rastlina ohranila, dočim je bil ves veliki gozd posekan. Bila je bolna in navdušljiva, in da bi ji omilil težko dihanje, ji je zdravnik predpisal kisik. V trenutku, ko je nastala katastrofa, se je cifer s kisikom nahajal v njeni sobi. Docela je razumljivo, da je začela žena ta pila vdihavati, prav kakor vsakokrat, kadar jo je dušilo. To pa ji je prineslo oblačila in pogosto je

sicer porabila vso zalogo plina, a le tako se ji je posrečilo preživeti usodno noč.

Slednjič je postala nemirna in prevzel jo je spamec, iz katerega jo je zbudilo šele drdranje našega avtomobila. Ker je bilo popolnoma izključeno, da bi jo vzeli s seboj, smo jo oskrbeli z vsem potrebnim in ji obljubili, da se povrnemo k njej čez nekaj dni. Odšli smo, ona pa je še vedno pretakala bridke solze vsled izgube svojih delnic.

Čim bolj pa smo se bližali Themsi, tem težavnejša je postajala pot, ker so se ovire na cesti kopičile. Le z veliko težavo smo dospeli do London Bridgeja. Dohodi pri Middlesexserju so bili na obeh straneh zabasani z različnimi prometnimi ovirami, da je bilo povsem nemogoče nadaljevati pot v tej smeri. V neki bližnji ladjedelnici, ne daleč od mostu, so visoki plameni požirali ladijo in vzdruže je bilo polno dima in saj ter razširjalo ostro duho po požaru. Nad parlamentom se je gromadilo gosto di-

masto oblačje, toda od tu nismo utegnili opaziti, kaj pravzaprav gori.

»Ne vem, kako se vam vse to dozdeva, toda po mojem mnenju je v Londonu bolj prazno kot na deželi,« je pripomnil lord John in ustavil vozilo. »Izumrl London mi trga živce. Popeljimo se raje dalje, da si bomo ogledali vse okolišje, potem pa se povrnemo v Rotherfield.«

»Toda, kaj sploh hočemo tu,« je vprašal profesor Summerlee. »Poleg tega pa ne verjamem,« je dejal Challenger, »čigar volil glas je v tej strašni tišini tako čudno odneval,« da bi od sedmih milijonov londonskih prebivalcev ostala pri življenju samo ta stara žena, ki je po srečnem naključju edina preživela svetovni polom.«

»Toda, tudi če so še drugi ostali živi, George, kako naj jih najdemo?« je rekla njegova žena. »Toda tudi jaz sem tvojega mnenja, da ne smemo iz Londona prej oditi, predno nismo poizkusili vse možnosti, da jih rešimo.«

— Zagreb, 19. julija. Listi sedaj objavljajo razne zanimivosti iz velike volunerske sfere. O Danici Andreolič pišejo, da je stara 21 let, inteligentna, prebrisana, dekle dobroga spomina, a da ima za seboj že zelo, zelo burno preteklost, polno raznih pustolovčin. Danica je absolvirala štiri razrede srednje šole. Bila je pozneje tipkarka v uprari Radičevega »Slobodnega doma«. Pozneje je odšla v Beograd, kjer je dobila mesto v ministrstvu zravde, in pozneje v ministrstvu za socialno politiko. Iz Beograda je odšla v Skopje, ki finančni direkciji, pozneje v Debar, kjer je stopila v stike z raznimi oficirji. Tu je najprej žvela kot priprata natakarka in sobarica. Intimno je bilo njeno razmerje do Krušnjaka s Sušaka. Iz Dobra je prispela v Zagreb, kjer je skušala priti v stike z oficirji. V neki gostilni je ostala dolžna 150 Din, nakar je bila aretirana, a je na policiji izjavila, da je pristojana v Florence, pa nima dokumentov, ker jih je izgubila. Odpravili so jo preko Rakaka v Italijo, toda Italijani so jo pognali nazaj, nakar je bivala več dni v Ljubljani, kjer je sklenila razna znanstva, tudi s oficirji, ki so jo skušali priti v stike. Vrnila se je v Zagreb. Tu so je izdajali za Vidlo Birno. Mnogo je Danica občevala s aretiranim Avdgičem. Kakor sedaj zatrjujejo, Danica Andreolič ni prenesla preko meje važnih vojaških dokumentov, ki bi naj bili ukradeni v vojnem ministrstvu. Prenešala je le poročila posameznih italijanskih vojakov o položaju naših vojsk. V resnici so bili pred dnem ukradeni važni tajni dokumenti v vojnem ministrstvu, a ti dokumenti so bili po preložitvi treh dni postavljeni na svoje mesto v kabinetu Družba, ki je to tatvino izvedla, je posredno druga, kakor pa volunerska v Zagrebu. Avstirana Danica Andreolič je nevedna, tudi nima veliko število imen slovenskih oficirjev, ki bi jo navajale le iz meščevanja in iz nje same, če povsem ne v miseljo, ker skuša po vsej šansi vso afero spraviti v pozabo.

V Ljubljani, dne 19. julija 1923.

V Ljubljani, dne 19. julija 1923.

— Ljubljanske družine, ki imajo svoje na letoviščih opozarjamo, da potrebuje Udruženje Jugoslovenskega Učiteljstva že več prenočišč za kongres dne 5. 6. in 7. avgusta. Prijave sprejema pisarna poverljivega UUU v Ljubljani Nakarst.

o v dokaz iskrene simpatije napram hr-
v vojski blagovoliti poslati darila v denar-
u oziroma naturalijah za poboljšanje hra-
ve vojakom in to: Ravnateljstvu tovarne
Globus: na Vrhniki, g. Petru Štepcu, g.
Kuzni, g. Dimitriju Markoviču, rav-

brže slekel suknjo, da bi se rešil s plavanim. našli so ga brez suknje. Od dveh ur. Ključ je imel v žepu, se je ena ustavila ob 7.16, druga pa je še šla. Zvečer so blizu tam dobili Roberta in kmalu nato še Volčeka. Vsi trije so obtoženi po glavi, najbrže vsled sunka ob skalo. — Ker je hotel biti preje doma. Sin posestnika Soršaka iz Sp. Poljskave se je tni vračaloš se domov poslušal brzovlaka, da bi bil preje doma. Ker mu ta brzina brzovlaka še ni bila zadostna, je skočil na postaji Pragersko iz vozečega vlaka. Padel pa je tako nesrečno na peron in sicer na obraz, da si je razbil spodnjo čeljust, nos, baje kobil tudi oči, ter dobil na čelo globoko rano, da so ga morali

— Sokol Ložka dolna. Za 22. julija ti napovedana prireditev Sokola Ložka dolna se je morala vsled odpovedi godbe preložiti na 29. julij. Sodelovala bo godba Dravske divizije. Bratje Sokoli in prijatelji Sokolstva pridite vsi! Zdravo! Odbor.

— Sokolsko društvo v Meľovdah priredi dne 22. julija 1923 javni nastop z vrtno veselico v senčnih prostorih brata Bohinca. Vabimo vsa bratska društva in sokolstvu naklonjeno občinstvo, da se čim številceje udeleži. Zveza z vlaki jako ugodna.

— To je »sposoben« cestni odbor! Z Dolenjskega nam pšelo: Okrajnemu cestnemu odboru v Krškem se moramo Dolenjci prav spoštljivo zahvaliti, da nas je spravil ob avtomobilno vazo Novomesto-Krško, ki se je v torek 17. t. m. ukinila. Na uprav židovski način je ta odbor prispeval na avtomobilno prometno družbo, da mu ceste kviri in da mora popraviti in prispevati v blagajno cestnega odbora od vsake vožnje po K 100.— oziroma dnevno po K 200.— in to za čisto krakro progo Krizaj-Krško. Povdarjamo, da je imel poštni avto gumj kolesa in s temi vendar ni mogel tako kverno uplavati na cestišče, da bi se to vsled gumj koles skvarilo. Ta trditve je naravnost smešna. Človek bi nič ne rekel če bi bilo obratno, da bi namreč avtomobilna družba zahtevala kakke posebne prispevke za vzdrževanje prometa in za obrabo gume, kateri se mora vsled zanemarjenega okrobravanja te ceste vsak mesec premesiti. Pa pride krški cestni odbor, ki kar po cikanski zahteva od družbe, da mora za vzdrževanje ceste prispevati velikske svote. Na Dolenjskem imamo dosti slabših cest, kot je proga Krizaj-Krško, pa na teh ni nikake avtozoze in se kvarijo edino s preobloženimi vozovi. Res nevestno, da se najdejo danes ljudje, ki mesto, da bi uboze Dolenjce v prometnih sredstvih podpirali, pa delajo haš obrambo. »Ceste« načelniku in odbornikom okrajnega cestnega odbora krškega! Apellramo na vse merodajne faktorje, zlasti na poštno upravo, da nam poštno zvezo v polnem obsegu ohranijo!

— **JUGOSL. NAPR. AKAD. DRU-**
ŠTVO "JADRAN" poziva svoje člane, da
korporativno udeležijo pogrebu umrlega pol-
kovnika Vukosavlca. Vrši se **četrtek** »Nis-
rednega doma na kolodvor, jutri, v petek,
ob 3. uri popoldne.

— **Československa** obec. U priležnosti
zjizduje združenj bratislavského učitelstva,
zveme své členy k hojně účasti na přátelských
večerech pořádaných v pátek dne 20. t. m. u
20. hod. v zahrádkách restauraci »Zvezda«.

— **Deželna zveza obrtnih združenj** v Ljub-
ljani vabi načelstva vseh obrtnih združenj na
sestaneček, ki se bo vršil v sredo dne 25. t. m.
ob 19. zvečer v prostorih velesejma. Na
sestanku se bo razpravljalo o sodelovanju
obrnika v na III. ljubljanskem velesejmu,
zato naj se udeležijo sestanka vse združenje
po načelnihk odnosno zastopnikih.

— Trst. 18. julija. Beograd 24.90, Berlin 0.01. Praga 70.—, Pariz 136.50, London 107.10. Newyork 23.20. Curih 406.—.

— Pri veselici v Borovnici mi je izginila na neznan način iz moje ročne torbice železniška legitimacija pod imenom Kristine Jurša. Prosti, da se jo takoj vrne v upravo »Sl. Narod«.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.

Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.



Vi imate pravico

da pri kupovanju zahtevate blago naj-
boljše kvalitete. Odločno zahtevajte od
Vašega čevljarja, da vam na Vaše čevlje
pribije prave Palma kaučuk poletne
in kausčuk potplate.

Obnovite naročnino!

Išče se SKLADIŠČNIK,
prvovrstna moč, z izvrstnimi
svedočbami za tovarno usnja.
— Izšepne ponudbe na upravo
»Slov. Naroda« pod »Usnjarski
skladišnik/7417«.

Proda se 7 odstotno državno posojilo

(Din 12500) pod zelo ugodnimi
pogoji. — Naslov pove uprava
»Slov. Naroda«.

Kupim lepa suha drva za izvoz.

Ponudbe z navedbo cene, fran-
ko vagon, na upravo »Slov. Na-
roda« pod »Drva/7442«.

Začetnica,

večja slovenske stenografije,
strojepisja, korespondence in
knjigovodstva. ISČE MESTA
ZA TAKOJ ali pozneje. — Po-
nude pod »Začetnica/7441« na
upravo »Slov. Naroda«.

Ključavničar,

spreten, starejši, vajen izde-
lovanja ključavnic v dolbinah, od-
prtih (Mauksasten) in različnih
drugih, SE SPREJME. — Po-
nude pod »333/7416« na upravo
»Slov. Naroda«.

ELEGANTNO MEBLOVANA mesečna soba

z električno razsvetljavo (s so-
uporabo salona) SE ODDA ZA
STALNO. — Ponudbe pod »K.
Z. F/7438« na upravo »Sloven-
skega Naroda«.

Praktikant

potpuno vješt hrvatskom i nje-
mačkom jeziku, te stenografiji
i strojepisju: TRAZI SE. — Po-
nude uz naznaku plaćevnih
zahtjeva imadu se upravit: na:
Breuer d. d., Bjelovar. 7418

BENCIN MOTOR in MLATILNICO

(v dobrem stanju) UGODNO
PRODA KMETJSKO DRU-
ŠTVO V MENGŠU radi elek-
trične napeljeve. 7419

Stanovanje,

obstoječe iz dveh sob, kuhinje
ter pritlikin ODDAM dotične-
mu, ki mi preskrbi lokal na
prometni ulici. — Ponudbe pod
»Nujno/7428« na upravo »Slov.
Naroda«.

Trebam devojku

za sve kućne poslove a koja
zna samostalno kuhati. U kući
su tri odrasle osobe, devojčice
sobe nema, plaća je 800 kruna
mesečno. — Naslov pove upra-
va »Slov. Naroda«.

Sprejemem kuharico

z malim kapitalom za kavarno
in privatno kuhinjo, ali pa
odstopim lokal in koncesijo v
jako prometnem kraju brez kon-
kurence, za nizko ceno. — Po-
jasnila pod »Kavarna«, poštno
ležeče, Celje. 7415

Za neko tvornico blizu Ljubljane se išče POTNIK,

ki bi poleg svojega prevzela še
neke vrste dobro vpeljan pred-
met. Prednost imajo oni, ki
potujejo na Češko. — Ponudbe
je vpsolati pod »Potnik/7439«
na upravo »Slov. Naroda«.

Znanja želi

samostojna dama-tujka z inte-
ligentnim in karakternim go-
spodom radi skupnih izletov in
sprehodov. — Cenjene ponu-
be pod »Slučaj/7373« na upravo
»Slov. Naroda«. — Upošteva-
je se le resne in v vsakem oziru
odkrite ponudbe.

Gostilna in trgovina

SE ODDA TAKOJ NA RA-
CUN. — Makso Kopitar, Cer-
nica št. 50. — Pogoji istotam. 7426

3000 Din posojila

RABIM. — V teku enega leta
vrnem 500 Din. — Ponudbe pod
»3000 Din/7443« na upravo »Sl.
Naroda«.

Bukovo oglje

brez prahu, dobro žgano DO-
BAVI CENO vsakemu na dom
PETER SIMNIC, Golobrd, 7427

Pisalni stroj,

skoro nov, z vidno pisavo SE
CENO PRODA. — Ponudbe
na naslov: Jordan Zlatkovič,
Lazarevac, Srbija. 7407

Nadknebar!

Govorim 7 jezika tražim mje-
sto. — Ponudbe pod »Nadko-
nobar/7337« na upravo »Slov.
Naroda«.

Strojnik

išče dela k motorju na surovo
oglje; vešč je tudi električnega
popravlja. — Naslov pove
uprava »Slov. Naroda«. 7381

Prodajam dva težka rabljena tovorna voza.

Naslov pove uprava »Sloven-
skega Naroda«. 7412

Proda se radi selitve VE-
LIKO OGLE-
DALO, DIVAN, PISALNA
MIZA in ŠEST STOLOV:
vse v najboljšem stanju. —
Poljanska cesta 13. 7433

Loveci pozor!

KRASNO TROČEVKO brez-
petelinko Cal. 16 X 16 X 8 mm.
PRODAM. Avtomatična pre-
stava. — Naslov pove uprava
»Slov. Naroda«. 7424

Strojepisna,

večja slovenske in nemške ste-
nografije ter sploš vseh pisar-
niških del. ISČE SLUŽBE. —
Ponudbe pod »Strojepis/7425«
na upravo »Slov. Naroda«.

Devet let star deček,

krepak in zdrav, se odda takoj
v popolno oskrbo ali za svojo-
ga, kakemu dobremu gospodar-
ju na delu, ki ima obenem
mesarsko ali podobno obrt. —
Naslov pove uprava »Sloven-
skega Naroda«. 7420

Kupim pisalni stroj

z vidno pisavo in dobro ohran-
jen. DVE PISALNI MIZI,
ENO REGISTRATURO in
STOLICE. — Ponudbe pod
»Pisarniška oprava/7432« na
upravo »Slov. Naroda«.

Išče se stanovanje

V NOVI VILI za novo poro-
čeni par, obstoječe iz treh sob
in drugih pritlikin. — Najem-
nino plačam za eno leto naprej.
Ponudbe pod »Stanovanje/7392«
na upravo »Slov. Naroda«.

Blagajničarka

s prakso ISČE MESTA v večji
trgovini ali hotelu v Sloveniji
ali na Hrvaškem; event. tudi
kot pisarniška moč. — Ponu-
be z navedbo plače pod »Bla-
gajničarka/7394« na upravo »Sl.
Naroda«.

Kontoristinja,

samostojna slovenska in nem-
ška korespondentinja, izurjena
strojepisna in stenografinja, se
sprejme takoj za tovarniško
podjetje v Ljubljani. Prednost
imajo absolventinje slovenske
trgovske šole, oziroma zmogljive
moči z daljšo prakso. — Na-
slov pove uprava »Slovenskega
Naroda«. 7430

Proda se POSESTVO

NA PRIMORSKEM.
Peter Lušin, Gabrovice, p.
Komen. 7348

Dobrodoča pekarija,

traven tudi nekoliko posestva,
SE PRODA. — Ponudbe pod
»Ugodnost/7405« na upravo »Sl.
Naroda«.

Stanovanje

v sredini mesta, event. s hrano.
ISČE AKADEMIK za prihod-
nje leto. — Dopisi na upravo
»Slov. Naroda« do 15. avgusta
pod »Akademik/7339«.

Kontoristinjo,

pridno in zanesljivo, tudi za-
četnico SPREJME
»Jadrane, kemična tovarna No-
vi Vodmat, Zaloška cesta. 7342

Išče se trafikantinja,

pridna in poštena, s trgovskim
tečajem, v računstvu izurjena,
ter po možnosti z vedetno prak-
so v speceriji ali galanteriji itd.
Glavna zaloga tobaka, Kranj. 7357

Športne, vojaške

in
železničarske čepice

izdeluje P. Semko, krznar
Križevniška ulica 7. 2712

Pisalni stroji, potrebštine

mehanična delavnica
(popravljalnica)

L. BARAGA, Ljubljana,
Štebnburgova ulica 6-L

Dr. Drč

ordinira zopet redno od 2
do 3 vsak dan.

Beethovnova ul. 15 prtl.
(Nepremožnim brezplačno.)

Otroški vozički

več vrst Dvokolesa raznih mo-
delov, najnovejši motorčki ame-
rikankega tipa »EWANS«. Velika
zaloga pnevmatik in delov po
najnižji ceni. Sprejemajo se tudi
vsa popravila, emailiranje in po-
stavljanje. TRIBUNA F. B. L. to-
varna dvokoles in otroških vozič-
kov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Prosta stanovanja

za več let si morajo dobiti
stranke, ki na svoje stroške
postavijo četrto nadstropje na
hišo v sredini mesta, na lepem
kraju. — Resni reflektanti naj
naslovijo svoje naslove na upra-
vo »Slov. Naroda« pod »Tri
stanovanja/7389« v svrhu na-
daljnih pogajanj.

Radi pomanjkanja pro- stora prodajamo iz na- šega skladišča vsako

količino drv za kurjavo
(odpadke od žage) hra-
stove in bukove — po
znatno nižji ceni.
»DRAGA«, lesna industrija
(Steiner), parna žaga, Jera-
nova ulica 14. 7118

Proda se

radi selitve

popolnoma nov, nerab-
ljen stroj zanarekovanje

»Parlograph«

po jako ugodni ceni.

Ponudbe pod »Parlograph-
7435« na upravo Slovensk.
Naroda. 7435

POSESTVO

realitetna pisarna

Ljubljana, Poljanska cesta 12

Nudi:

Lep trgovski lokal in krasno
stanovanje za 1 leto za-
stoj kupca manjše obrtne
hiše v predmestju Ljubljane.

Išče:

proti nagradam in visokim
najemninam več komfort-
nih stanovanj v novih hi-
lah ter več trgovskih lo-
kalov v sredini mesta.

Kupi:

Manjše hiše s prostimi stano-
vanji v Ljubljani in okolici.

Za specerijako trgovine na drobno in debelo
se išče prvovrstna, popolnoma zanesljiva moč.

Takojšne ponudbe na: FRANC DOLENC, KRANJ. 7356

Koroški lesni eksport,

ki dela poglavito z Italijo in via mare, s prvovrstnim
prodajnim aparatom išče interesne skupnosti s strogo
solidno slovensko produkcijo, ki poglavito izdeluje
»travi«. Poročila in informacije na upravo Slovenskega
Naroda pod Živahen promet 7409.

Jedna več 20 godina postojeca, dobro iduća i najbolje renomirana

tehnička veletrgovina

u Novom Sadu traži radi povećanja poduzeća

kompanjona

sa odgovarajućim kapitalom. Dopisi umoljavaju se pod šifru „KA-
PITAL“ na Schmo/ka, oglasni zavod, Novi Sad, Futoški put 2.

Generalno zastopstvo za Italijo

7437

Generalno zastopstvo za Italijo

kake jako sposobne jugoslovanske velefirme, ki v lastni
reži izdeluje bukovo oglje in bukova drva, išče za
tako tržaška firma in položi primerno kavčijo.

Cenjeni dopisi z navedbo pogojev zastopstva, cene
blaga franko vagon Postojna ter množine mesečne iz-
delave na upravo Slovenskega Naroda pod Produ-
kcijska 7422. 7422

E. broj 10.749. 7204

Oglas.

(Nabavka mesa.)

Na dan 24. jula tekuće godine u 11 časova prije
podne održat će se kod intendature Dravske divizijske
oblasti u Ljubljani

druga usmena javna licitacija

za isporuku mesa garnizonu Ljubljanskom za vreme
od 1. augusta do kraja septembra ove godine po pro-
pisanim uslovima, koji se mogu videti svakog dana u
kancelariji intendature Dravske divizijske oblasti u
Ljubljani.

Kaucija 5% polaže se na dan licitacije na kasi
Dravske divizijske oblasti u Ljubljani po čl. 88 zakona
o državnom računovodstvu.

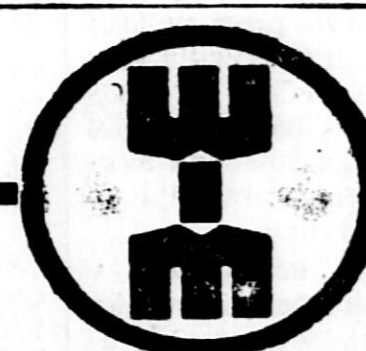
Iz kancelarije intendature Drav. div. oblasti
u Ljubljani, 11. jula 1923. godine.

Špirit

rafiniran in gorljivi, vino, rum, konjak in vsa-
kovrstni likerji vedno in v vsaki množini na
zalogi

Vinea d. z o. z.,

Rudnik pri Ljubljani.



Stalne cene pod svetovno
parifeto ob največji izbiri
nudi za vse vrste blaga

V.

mednarodni dunajski semenj

2.—8. septembra 1923

Pojasnila daje

WIENER MESSE, WIEN VII.,

ter časno zastopstvo v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Turjaški trg šte. 4.

„Vesna“ Brata Pohlin i. dr.
tvornica
vlasnic, ključic, rinčic za čevlje,
kovinastih gumbov i. t. d.
Ljubljana I, poštni predal 126 sprejema vsa
naročila, ki se
tako in v vsaki množini izvršujejo. Zahtevajte vzorce in cenik. Pri
večjih naročilih popust. 6865

Pisemski papir v kasetah in mapah

priporoča

NARODNA KNJIGARNA

LJUBLJANA, Prešernova ul. 7



Zaklopni stoli, klopi in mize.

Rožman & Komp.

LJUBLJANA, Mirje 4.



Premislite si v torek, dne 17. t. m. v Postojni
naš ljubljani brat, stric in svak, gospod

Alojzij Burger

hotelir in posestnik.

Zaljubljeni rodbine:

A. Burger, V. Zalezel, G. Bakarčić,
A. Merlo in J. Madriz.

PRAVKAR JE IZSLA NOVA KNJIGA

KSAVER MESKO:

= Naše = življenje

Cena brošurani knjigi Din 18.—, po pošti Din 21.—.
Cena vezani knjigi Din 25.—, po pošti Din 28.—.

Narod. knjigarna, Ljubljana

Prešernova ulica 7.

Petrolej,
BENCIN
avto-olje,
nafta

BENCOL

Cilinder-olja
strojna in
maksimalna olja
lovska mast

dvójno rafiniran, vodeno čistí nudi najceneje v vsaki množini od 50 kg naprej

ZORA d. z. o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 33.

Bencol je najcenejše sredstvo za pogon bencin-motorjev in
avtomobilov; prepričajte se sami in naročite takoj!

7360